

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

IX. Sermo. Impius Maledictus in suo ratione Fidei opposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

IMPIUS MALE- DICTUS IN RATIONE SUA FIDEI OPPO- SITA.

Si audire nolueris vocem Domini Dei ... percutiat te Dominus amentia, & cecitate, & furore mentis, & palpes in meridie, sicut palpare solet cacus in tenebris. Deutern. 28. v. 15. 28. 29.

N Agnus Apostolus, Divus Paulus scribens ad Colosenses, nobis ut caveamus, monet, ne nimiū tribuamus Rationi, Rationem amittere velimus, perdendo Fidem; affirmat insuper, quòd, si plus deferamus philosophiæ humanæ, quàm Verbo Divino, scientiam istam ad comparandā alioquin veritatis agnitionem ordinatam, nihil profuturam, nisi, ut mendacio involvamus.

Colof. 2. 8. Videte, ne quis vos decipiat per Philosophiam, & inanem Fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum.

Per vanam Philosophiam intelligit Falsas eas rationationes, principiis solūm sapientiæ humanæ & sensuum experientie innixas. *Apostolus, inquit Tertulianus in expositione citati textus, fuerat Athenis, ibique expertus linqnatam civitatem, audierat Philosophorum speciosis potius dictionibus tumentia, quàm solidis veritatibus prægnantia*

Tertul. 1. 7. de Præscr.

stantia argumenta. Postquam conferentiam instituit cum istis Sapientiae & Eloquentiae corruptoribus, qui nolebant aliud sequi, praeter rationem, eamque authoritati fidei submittere renuebant, judicavit admodum utile ad suum intentum, monitum istud inculcare Ecclesiae: *Videte, ne quis vos decipiat per Philosophiam*, ne amittatis fidem nimium, inherendo rationi. *Cum omnes illic Sapientiae atque Facundiae caupones degustasset; inde concepit praeceptorium illud edictum: videte, ne quis, &c.*

Multis, solo nomine Christianis, haec D. Pauli verba appropiari possunt, qui respuunt se subicere authoritati Ecclesiae, quantumvis ipsa in Fronte praeferat characterem Sanctitatis, & potentiae Dei, qui eandem stabilii, stabilemque conservat. Tales sunt, qui omnia disceptando, scrutari cupiunt, & plus fidunt debilibus proprii intellectus ratiociniis, quam certis & infallibilibus fidei luminibus, tales demum sunt, qui cum sint *caeci, & duces caecorum*, pro valde illuminatis doctoribus haberi volunt; licet debilissimi existant generose tamen mentis se jactant, vocantes, & *ponentes tenebras lucem.*

Intendo hodie ostendere manifeste caecitatem horum, qui se illuminatos dicunt, demonstrare eorum debilitatem, qui se fortis animi gloriantur, simulque impios istos in sua ratione, fidei opposita, maledictus esse. Sed, quia Solut Spiritus Sanctus est omnium Magister Spirituum, & dissipare potest tenebras, quae illos involvunt, eundem interpellemus, mediante Suffragio Beatissimae semper Virginis. *Ave Maria.*

Pro meliori declaratione materiae tam ponderosae, perspiciamus mox ab initio, in quo consistat vera animi

DIVISIO.

seu intellectus fortitudo, desumitur hæc ex triplici capite. Primò, ex principiis, quibus intellectus innititur ab intrinsecò. Secundò, ex testimoniis, & authoritatibus, quibus sustentatur ab extrinsecò. Tertiò, ex bonis animæ qualitatibus, quæ per puritatem & integritatem vitæ magis disponitur ad recipienda de cælo lumina.

Quid est ergo animus fortis, sive Firmus intellectus? est animus, qui vivis luminibus illustratur, & Ratio quædam cognoscens veritatem per principia certa & indubitata.

Quid est animus, seu intellectus fortis? est is, qui nititur extrinsecis testimoniis authenticis, & autoritate irrefragabili. Quid est denique intellectus fortis? qui ab omni inordinata affectione liber, suarum passionum confusione minimè turbatus, sed mediante suæ vitæ innocentia, morum suorum integritate firmus persistit, & constans in suis cognitionibus, percurramus hæc tria capita, & agnoscamus, quòd vera fortitudo intellectus inveniatur penes humilem, fidelem, qui te capivat in obsequium fidei; quòdque è contra nil lateat, nisi debilitas, ac cæcitas in homine curioso, temerario superbo, seu, ut communiter vocantur, libertino, qui obstinatè proprio suo sensui affixus inhæret, nemini, præterquam suæ debili rationi; vult deferre.

I.
Punctum,

Ad illustrandam primam veritatem, dico quantumvis fides sit elevata supra omnem rationem, eo quòd explicet naturam primi rerum omnium principii ac supremi Creatoris, qui infinites transcendere debet omnium suarum creatorarum vires, minimè tamen fidem rationi repugnare: sicut nec lumen illud, quod Deus nostro infundit intellectui ad efformandum Christianum, extinguit primum

num

num istud lumen, quo donavit conditum à se hominem. Deus quippe sibi neutiquam contrariatur, ejusque dona mutuo se non destruunt.

Quemadmodum in homine anima rationalis non supprimit animam sensitivam, sed hanc potius ad eminentiorem gradum evehit, ac nobilitat; ita pariter lumen revelatum, sociatum lumini naturali, istud fovet, & augmentat. Vel adhibeamus sublimiorem comparationem, exponamus presentem veritatem per Incarnationis mysterium: sicut in illo natura humana amittens suam subsistentiam, felicem, sibi que gloriosam incurrit jacturam, cum per ipsam elevata ad supremum honoris gradum, se jam videat, sustentari subsistentia Divini Verbi. Similiter Ratio renuntians aliquando humanis demonstrationibus, seque subternens revelationi Divinae, infinites majus capit emolumentum, quam damnum, eo quod tunc non insistat ulterius experientiae naturae, sed verbo infallibili Authoris naturae. Haec est gloria caeci istius voluntarii, ambulandi audacter, sine ullo aberrandi metu, tunc, quando renuntiat propriis suis sensibus, probe gnarus, Dei oculos infinites esse lucidiores prae humanis.

Verum itaque non est, intellectum fidelis Christiani sustinere infirmitatem quandam, cum e contra potius mirabiliter roboretur per communicationem cum Deo, prima & essent ali veritate, qui eum participem reddit Divinarum suarum cognitionum, concedendo eidem suorum mysteriorum intelligentiam, ut S. Joannes in- 1. Joan. 5. 20. nunt; *Dedit nobis sensum, ut cognoscamus*, quodque confirmat S. Petrus: *De tenebris vocavit vos in admirabile lumen* 1. Pet. 2. 9. *suum*. Fides ista juxta mentem S. Leonis *magnarum vigor*

est mentium. S. Joan. Climacus eum sequenti præconio exornat: est quædam firmitas & constantia intellectus invariabilis, ut quis nutare nesciat.

Ita quidem, ut postquam Verbum Dei fuit incarnatum, & ipsa veritas loqui cepit, mox è medio substulerit dubia & controversias Academicas; stabilierit vagos omnes conceptus, & ejusmodi discursus, qui in aëre evanescent: nos loquimur firmiter sine ambiguitate, sine æquivocationibus, & argumentamur efficaciter, quia credimus, *Credidi propter quod locutus sum.*

¶ Sai. III. I.

S. August.
Serm. 151, de
temp.

Videamus nunc, quale lumen intellectus curiosus, seu, ut vocant, libertinus substituat lumini fidei, quodnam etiam sit principium, cui ionitur. Respondet S. Augustinus: *In homine carnali tota ratio intelligendi, est consuetudo cernendi.* Jam peto, estne hic quidquam debilius, & errori magis obnoxium, quam sola Ratio, tali nixa sustentaculo? sit intellectus hominis quantumvis acutâ intelligendi acie præpollens, notabiles tamen secum congenitas ex natura trahit infirmitates ob causam propinquitatis & connexionis, quâ cum sensibus & materia est colligatus, nec operari valet, nisi mediantibus organis corporeis.

An non infinita quædam rerum occurrit series, et si magis communium, quæ omne illius intelligendi acumen hebetant, eumque ad ingenuam ignorantia suæ professionem compellunt? Post tot sæculorum revolutiones nullus hætenus evolvit causam legitimam fluxus in maris æstu, nec in febris intervalla sufficienter discussit; neque post tam longævas meditationes naturam continui exactè decidere novit, num videlicet partibus constet, num componatur ex punctis indivisibilibus. Quod si ergo
rebus

rebus terrenis & humanis succumbat, quanto magis abdicissimis Divinitatis mysteriis? Optimè discurret sapiens: *Difficile est imensus ea, quæ in terra sunt, & quæ in prospectu sunt, invenimus cum labore, quæ autem in cælis sunt, quis investigabit?* Sap. 9. 16.

Credite mihi, effatum erat Episcopi Diadochi: *Nihil egentius, nihil stultius illâ mente, quæ de Deo extra Deum Philosophatur.* Cujus rationem adducit S. Thomas contra Gentiles: perfecta cognitio, quam circa rem habere possumus, est fundata supra ipsam quam habemus ex ejus substantia, siquidem fundamentum demonstrationis etiam in doctrina Aristotelis est, scire essentiam rei, quodque in fundo istius intimo latet.

Quid rei est, postmodum examinantur illius proprietates, & accidentia. Cùm verò Divinæ essentia sublimitas infinities transcendat omnem nostram vim intelligendi, juxta Jobi assertionem: *Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram,* necesse est, ut intellectus suis propriis naturalibus luminibus relictus se nocturnis tenebris involuntum deprehendat, quando tractare voluerit de natura Dei, ejusdem Decretis, & mysteriis, scire proinde Deo plura, vel alia non poterit, quàm ea, quæ sibi placuerit de se homini revelare. Testes sunt omnia profanæ antiquitatis perspicacissima ingenia, quæ post extraordinarios labores ex antlatos, aliud nil præstitere, juxta auream D. Chrysostomi gnomam, quàm, quòd mentem suam mille perplexitatum involucris induerint, errorum labyrinthum subjerint, unde exitum reperire nusquam potuerint: *Talis cogitationum natura labyrintho cuidam similis est, nullum unquam finem habens, originem ab arrogantia, & sui estimatione sumens.* S. Joan. Chryl. hom. 2. in Ep. ad Rom.

Testes

Testes sunt, D. Augustini calculo, sapientes illi urbis Atheniensis, qui cætus cogebant sub Famosa Stoicorum porticu, aut in Academia Platonis, vel in Lycæo Aristotelis suos cælebrabant conventus. Hinc singuli erant incensi calore suam tuendi, aliorum verò invertendi sententiam, usquedum omnis disceptantium æstus abiret in fumum. Postquam millenos incurrerunt errores, vix in unius veritatis agnitionem inciderunt, quos Psalter Regius perstrinxisse videtur, quando cecinit: *Erraverunt ab utero, locuti sunt falsa.*

Pl. 57.4.

Certum itaque manet tam per discursum, quàm ab experientia humanum intellectum, non nisi propriis luminibus præditum, ipsamet esse debilitatem, rationem, Fidei gubernaculo destitutam, fontem esse omnium mendaciorum, & errorum.

Etiamsi Curiosus iste novator, aut Libertinus aliquis illimi & acuto polleret intellectu Platonis; etsi æquè illuminati esset ingenii, ac fuit Aristotelis; tam alta saperet, ut Trismegistus, vel quisunque alius ex antiquis Philosophis: nihilominus teneo, cum adhuc nimis infirmum in suis discursibus, nullam habere firmitatem, nec securitatem in suo modo res cognoscendi, easque dijudicandi.

Quanta dementia, vocare intellectum fortem, illum, qui innititur principio hucusque in præsens semper fallibili, quòdque omnium errorum, omnium hæresum, omnium extra veritatis lineam vagantium opinionum extitit scaturigo; quod est iudicium proprium, sensus privatus, peculiaris, & ratio authoritati fidei rebellis, ac communi Sapientium sensui? Urgeamus ulterius hanc rationem.

Aut

Aut fortis iste intellectus est Atheus, vel non est: si fit Atheus, D. Hieronymi iudicio è numero hominum utp. irrationalius, est expungendus: *Absque notitia enim Creatoris sui omnis homo pecus est.* Deus non est occultus, docet Tertullianus, sed cunctis se manifestat, qui ex cognitione operum ipsius visibilibus erigere se conantur ad contemplandam invisibilem majestatem illius: *Deus in apertò constitutus est.* Quicumque voluerit in controversiam vocare veritatem Divinæ essentiæ, mox in armis contra se sentiet creaturas, veluti turmam militarem propugnaturam notitiam & existentiam sui Creatoris: *Tantis operibus notitiam suam armavit.* Necesse est, ut Atheus hic, qui vult videri esse præditus intellectu præ communi aliorum illustrato, sit valde cæcus, cum tantum luminis non teneat, quo populi magis stupidi, intra sylvarum suarum densitatem educati gaudent, eoquod cognitionem Dei, primi principii, & sicut Canadienses loquuntur illius, qui omnia condidit, perdiderit: cognitio, quæ animæ dotis instar necessariæ ab initio suæ creationis fuit appropriata, talis est, ut, quàmvis ea oculos claudere, seque propriâ malitiâ excecere velit, non possit, quin Deum semper præsentem advertat, & ipsius justitiam cogatur revereri. Unde propriè loquendo Tertulliani mentem, veri Athei non dantur. *Anima à primordio dos est conscientia Dei, nunquam Deus latebit.*

S. Hieron. in
Epitaph.
Nepot.

Si is credit, existere Deum, per necessariam sequelam debet pariter admittere, Religionem aliquam à Deo fundatam cum notis illustribus, & signis supernaturalibus, quæ nos doceat, quis Deus sit, & qualis Deo cultus sit deferendus: aliàs fingit Deum sine ratione, sine sapientia, cum Deus habere debeat finem se dignum, prout, est, se præbere

Y

præbere

præbere cognoscendum, & amandum suis creaturis; uno verbo, augere suam gloriam. Consequentia hæc certa est, & infallibilis; datur Deus, ergo datur etiam Religio à Deo Fundata; quia cum Deus, creaverit mundum, ejuſque suâ Providentiâ gubernet, necessariò requiritur, ut creaturas rationis capaces sui cognitione imbuat ipſemet instruat mediante Religione, modo quodam admirabili à se institutâ, quæ illis non tantùm dicitur, esse Deum, sed, quid insuper ab iis exiget.

Alioquin, si relinqueret nobis Deus liberam facultatem discurrendi de se secundum phantasiæ nostræ instinctus & effingendi suarum perfectionum imaginem secundum nostrum concipiendi modum, cum ijs coloribus, qui cuilibet magis arriderent, eam exprimendi: mundus plenus spectaretur Chymæris ridiculis, stultis imaginationibus, & extravagantibus intellectûs nostri productionibus, siquidem objectum istud intervallo infinito distat à nobis; hinc quisque Deum juxta propriam inventionem sibi sculperet, qua propter Christus Pythagoricus sapienter cavet: *de Deo nihil dicas, nisi didiceris à Deo.*

Eadem necessitas, quæ nos obligat, ut cognoscamus Deum, ejusque Providentiam, simul obstringit ad inquirendam quandam Religionem à Deo institutam. Aut hic Libertinus nullam prorsus, aut aliquam tenet Religionem: si prius, est Atheus, adeoque nec Deum agnoscit, quia si istum agnosceret, cultum debitum pariter attribueret ipsi deberet: si posterius, necesse est, ut quampiam recipiat fidem, seque eidem submittat. Si enim à Religione vellet separare fidem, & respueret credere, quod talis Religio ei dicitur de Deo, cum is omnem humanam rationem longè transcendat, manifestaret intellectûs sui imbecillita-

debilitatem extremam. Quia idem esset, scribit Arnobius, ac negare Deum, facere veritatem, & perfectiones Divinæ essentia dependentes à debilitate humanorum nostrorum discursuum.

Peto ex ejusmodi Libertino, quænam ipsius Religio, quam ipsius faciat professionem? quo prosequatur cultu primum principium, à quo fuit productus? unde acceperit istam Religionem? quis illi detexerit, quòd hæc Religio à placito proprii sensus modificata, & quæ est monstruosa solius intellectus fictio, pluris valeat, quàm Religio à tantis populis ante tot sæcula acceptata?

Vos itaque fallitis vosmetipsos curiosi, novatores, Libertini, nullam invenietis fortitudinem nec firmitatem per vestram obstinationem aut per vestram rebellionem in Christianas Veritates commotam. Vestra ratio non est fortior quàm Trismegisti aut Platonis, quorum tamen ratio nec ipsis securitatem vel firmitatem præstare potuit. Rejiciamus igitur hoc debile fulcrum; *Ut jam Eph. 4. 14. non simus parvuli fluctuantes & circumferamur omni vento doctrine*, monet Apostolus. Invenietis porro veram intellectus fortitudinem & firmitatem, si sequemini Divini Spiritus consilium: *Audi Fili, & accipe consilium intellectus, . . . injice pedem tuum in compedes illius. Eccl. 6. 24. 25.* Id est intellectum, animæ sc. pedem liga ferro amabili fidei. Sciatis, quòd ferrum & vincula ista futura sint vobis securi instar valli ad tuendos vos contra errorem, immobilis instar sustentaculi, quòd firmiùs veritati imitamini: *Et erunt sibi compedes ejus in protectionem Ibidem. v. 30. fortitudinis, & bases virtutis. Progrediamur ad secundam partem.*

II.
Punctum.

Psal. 92. 5.

Act. 14. 17.

Intellectus fortis dicitur ille, qui roboratur, & sustentatur ab extrinseco ponderantibus & potentibus testimoniis. Jam quaero, estne Curiosus, aut Fidelis, qui ejusmodi insistit fulcro? Certum est, Christianum testimoniis niti, quae fide dignissima, imò *Credibilia facta sunt nimis*, Regio Propheta attestante. Non vacat modò perstringere omnia credibilitatis argumenta, quae Theologia recenset: solùm dico, quòd bene possimus asserere de Christo, quod S. Paulus pronuntiat de Deo: *Non sine testimonio semetipsum reliquit, beneficiens de caelo.* Sicut creatio & conservatio mundi evidenter probant Dei existentiam, ita intellectui omni bene disposito, rationis ductum sequenti fundatio & stabilimentum Ecclesiae Catholicae est testimonium evidens Divinitatis Christi, qui illius est author. Qualis fortitudo in mente Christiani, quanta firmitas & securitas ei in sua Fide, quando considerat originem, essentiam & principia Religionis, quae eundem docet veritates, quas credit!

Ista Religio est tam sancta, tam pura & innocens, ut absolutè proscribat omnia vitia, & exigat, laudetque cunctas virtutes. Profanae antiquitatis leges satis manifestè se merè humanas esse, prodiderant, utpote quae solùm exteriorem hominem efformare, & ex polire laborabant: at lex Christiana gratiam cordibus inserit, malum ad radicem usque extirpat.

Secundò, sola Religio Christiana est, quae proponit ideam sublimioris perfectionis: quia Deo omnem, reddit gloriam, omnem obedientiam, omne obsequium, quod Creator à sua creatura exigere potest. Illa hominem demittit, & abjicit in abyssum sui nihili, eumque docet credere, protestari, Deum esse fontem bonorum omnium

num

num citra ipsius gratiæ influentiam neminem esse capacem nè quidem bonæ cogitationis à se concipiendæ. Hæc præterea attribuit proximo amorem perfectissimum fundat inter nos unionem adeo arctam, ut major excogitari non possit. Ista licentiosas hominis passiones rationis freno coercet, nè quidquam agat, permittit, nisi imperio partis superioris, quæ in inferiorem dominium tenet. Ut paucis rem absolvam: nostra Religio hominem omni perfectionis genere exornat; *Ut perfectus sit homo Dei, ad 2. Tim. 3. 6. omne opus bonum instructus.* Nemo quidquam sibi imaginari valet perfectius, aut amabilius ac essent Christiani, si vitam suam reificarent juxta doctrinæ Evangelicæ normam, & sequerentur fidei lumina.

Nonne mundus vederetur esse paradifus, & omnes, sicut Ifaias observavit, quicumque aspicerent morum, vitæque nostræ perfectionem, manifestè agnoscerent, confiderenturque, nos esse populum à Deo benedictum, Filios Dei perdilectos? *Cognoscent illos, quia isti sunt semen, Ifa. 61. 9. cui benedixit Dominus.*

Ecclesiæ Patres clarè probant, quòd unicus duntaxat annus prædicationis Evangelicæ plus sanctimonix & virtutis in mundum introduxerit, quàm omnia sæcula antecedentia; scholæ ab universis Philosophis aperta nec unicum pagnum potuerunt convertere: Religio verò Christiana Falsæ Deorum simulachra sepeliit sub delubrorum ruderibus & ruinis, ipsa terram emundavit ab ista monstrorum multitudine, quibus latriæ cultus deferebatur ab hominibus, quorum aliqua crudelium sacrificiorum extorquebant tributa, nec nisi sanguinis humani effusione poterant placari. Illa est, quæ evertit Amphitheatra, ubi gloriæ ducebatur hominum corpora in frustra dif-

cerpere: ipsa eliminavit sortilegia, mendacibus oraculorum linguis perpetuum silentium indixit, palamque, quas hic exercebant imposturas, per omnia detexit; quod Philosophi non minus vagarentur extra veritatis orbitam; quam Poëta; quodque profundi speculatores isti pro tunc somniarunt, quando meditari voluerunt.

Hæc est Religio, quæ superbix tyrannidem sub jugum servitutis misit, quæ Ambitioni alas succidit, desidia avaritiæ extinxit, quæ exundantibus inordinatæ luxuriæ eluvionibus limites præfixit postquam rationem ad nativam suam puritatem & dignitatem evexit, docuit humilitatem, temperantiam & castitatem: consuluit ea contemptum dignitatum, & amorem paupertatis; præcepit mortificationem sensuum, munditiem ipsarum etiam cogitationum. Uno verbo, ex cæcis his idololâtris veri Dei exsculpfit cultores, ex hominibus, qui antehac omnibus dæmonum vitiis laborabant, effinxit Angelos incarnatos.

Impossibile proinde est, considerare excellentias istius Religionis, ejusdem sublimitatem, sanctitatem, & miraculosum modum, quo fuit instituta, quo confudit omnium Accademiarum, in sæculo licet maximè exculto, scientiam, ac sapientissimos, qui floruerant unquam, mediante ignorantia duodecim rudium piscatorum, *scientia piscatorum*, tradit S. Ambros. *stultam fecit scientiam Philosophorum*, quo item modo se extendit per mundum universum celeritate incredibili, reluctantibus licet omni conatu omnibus mundi magnatibus. Impossibile, inquam, est, considerare tam paradoxa, & non unâ per sequelem necessariam inferre, quin Religio Christiana immediatè à Deo promanarit, cujus omnipotentix characterem portet
ac con-

ac consequenter, quòd fidelis gaudeat felici sorte infantis viventis sub directione tam sapientis & tam sanctæ parentis.

Qualem firmitatem Christiano consiliat, posse dicere; Undecim milliones Martyrum, sive testium, omnis ætatis, omnis sexûs, & conditionis, ex omnibus rationibus animo tam generoso, imò cum gaudio sustinuerunt ignes, rotas, novaculas, ardentis fornaces, & millenas subjère mortes, easque crudelissimas ad obfignandas proprio cruore veritates, quas credo. Ego honorem habeo, quòd insistere queam vestigiis justini, Irenæi, Cypriani, Ambrosii, Hieronymi, Augustini, aliorumque tam illustrium Doctorum, qui suis singuli sæculis suspiciebantur, ut præcipua Spiritûs, scientiæ, atque virtutis miracula! quòd sequi possim Constantinos, Theodosios, Clodoveos, Carolomanos, S. Ludovicos, Heinricos, Eduardos, Sigismundos, ac innumeram Augustorum Monarcharum coronam, qui præfixo in diademate Crucis signo has ipsas propugnârunt doctrinas, quas & ego cum iisdem pariter sustineo. Non fuerit possibile, ut veritas effugere potuisset viros tantos, animas tam innocentes, à quibus tamen cum ardore adedò intenso, intentione tam pura fuit inquisita; ut se prodiderit solùm exili & infami numero quorundam Novatorum, Libertinorum, nec cognosci voluerit, nisi ab animis, passionibus & vitiis excæcatis? quomodo: ergo omnes probæ conversationis homines versentur in errore, improbi & sacrilegi e contra perspectam habeant veritatem? Hæ omnia certè sunt procul ab omni probabilitatis apparentia, sensui communi prorsus contraria. Insolens sit, necesse est, qui vellet omnes Scriptores mendacii insimulare, in dubium revocare veritatem omnium

Histo-

Historiarum; vel fanè fateri debet talis infinitudinem quandam ægrorum, qui sanati, cæcorum, qui illuminati, mortuorum, qui resuscitati fuerunt, quique omnes testes existunt invincibiles articulorum meæ Fidei & Religionis;

Quod si fidelis tali ratione, uti potest, discurrat, nunquid discurret fortiter, & intellectus talibus motivis roboratus, testimoniis adeò firmis & immutabilibus nixus jure merito qualitatem intellectûs fortis firmique præferre potest? Videamus nunc; num Curiosus & obstinatus isti Libertini, qui fidem evertunt, similibus motivis gloriari queant, & an sustineantur ab extrinseco in suis particularibus opinionibus basi æquè robustâ.

Primò rescire cupio, ex quo renuntiârunt fidelium doctrinis, seque transtulerunt in libertatem credendi, quidquid sibi lubuerit, an meliores effecti, minùs jam iræ, avaritiæ dediti, plus modò studeant castitati, charitati, fortiores evaserint ad subigendas suas passiones? Saltem hoc fateri, oportet eum, qui bruti naturam non penitus induit, ita ut nec virtutem neque vitium ulterius discernere nôrit; bonam verâque Religionem adducere ad bonum, abducere à malo, sed ab eo tempore, quo fides in animis rationis hujus eclipsem passa est, omnem illi suam perdidere virtutem, ipsique viderunt, suam rationem infelici jugo captivitatis à passionibus suis subjici. Evidenter ergo constat, bonitatem & integritatem istarum opinionum particularium minimè roborare illorum intellectum.

Secundò, ad minùs habent præsumptionem quandam extravagantem, ac superbiam diabolicam, quæ ipsis persuadeat quòd soli sapiant, & intelligant; tam numerosam

rosam copiam testium in favorem Christianæ Religionis loquentium deserere nequeunt, quin etiam testimonio & autoritate aliorum quorundam utantur. Quinam verò sunt illi, qui ipsorum dogmata propugnant? sunt ne Doctores moribus suis inculpabiles? aut sancti, vitæ exemplaris famâ commendati? Minimè, sed ordinariè sunt proccaces, juvenes sine judicio & prudentiæ, ad minimum, sine solidæ doctrinæ fundamento; homines perditis moribus, vitæ luxuriôsæ dediti.

En eorum Doctores, eorum Martyres, eorumque Confessores, sed quæso, dicatis mihi vos Libertini, num tanta securitate asseritis animæ mortalitatem, quanta certitudine nos asseveramus ejusdem immortalitatem? Hoc satis non est, certiores vos enim esse oportet: quia nobis periculum exinde non imminet, cui tamen vos manetis expositi.

Tam parum sunt firmati in propria & particulari sua opinione, ut, quando se in quadam afflictione constitutos deprehendunt, vel morti se propinquoiores sentiunt, metuant, suas mox deponant opiniones, illas revocent, contremiscant, fremant, quam primùm de Deo infertur discursus, de quo ante dubitare audebant: incipiunt jam execrari sua principia, advocant Presbyteros, confideri præsumunt; ita ut è mille, qui hujusmodi erroribus impliciti vitam duxerunt, vix tres sint inveniendi, qui in ipsa dem vitam claudere velint.

Quænam igitur intellectûs vel animi fortitudo potest attribui istis, qui revocant, ac mutant opinionem eodem tempore, quo veritas melius debet esse cognita, & chatior, quàm unquam fuit? Inspiciamus tertiam causam inconstantia ipsorum, quæ est tertium meum punctum.

Z

Quæ-

III.
Punctum,

Quænam & causa firmitatis penes fidelem, & quæ subest causa dubiorum in Curioso, qui caret fide? Quoad primum in causa sunt bonæ ipsius animæ qualitates, quia per vitæ integritatem, per puritatem corporis sui per abstractionem cordis sui ab objectis sensibilibus, & per separationem sui à creaturis invitat Deum & communicanda copiosè sibi gratiarum subsidia, quæis mediantibus deinde firmiter & immobiliter in fide stabilatur.

Econtra incertitudinis ac dubiorum in Libertino & impio origo sunt pessimæ ipsius animæ qualitates. Primò enim perversæ & stultæ passiones obscurarunt in eo rationis lumen, intellectum oppresserunt. Fumosi & condensati vapores isti ex infami cloaca propriæ concupiscentiæ exurgentes superiorem animæ regionem occuparunt, & in illis perturbarunt sensum ac intelligentiam. Passi sunt in fluctibus malæ suæ conscientiæ naufragium, ut S. I. Tim. I. 19. Paulus animadvertit: *Bonam conscientiam repellentes naufragaverunt circa fidem.* Quam elegans est hæc Apostoli comparatio! quando eveniunt naufragia? furentes inter maris procellas, & horridas orientes tempestates. Quando verò exoriuntur ejusmodi procellæ & tempestates? tunc, cum cælum est obscuratum solis & reliquorum siderum radii spissis involvuntur nubibus. Credite mihi, quamdiu cælum conscientiæ est serenum, à passionum nubilus liberum & imperturbatum, fides in salvo ac secura est: quamprimùm verò conscientia vitiorum & affectionum sensualium tenebris est obfuscata, Ah, milleni mox vapores ex inferni abyssu emergunt, mille turbines temptationum sc. infidelitatis, & mendacii talem animam exagitant, & cuius novæ doctrinæ sectæ involuunt: *Circumferimur omni vento doctrinæ.*

Memen-

Mementote, monet S. Bernardus, dicti à Christo Magistro nostro nobis inculcati: *sint lumbi vestri praeincti*, Luc. 12, & *lucerna ardent in manibus vestris. Nisi ignis ille inferior extingatur, superior lucere non potest.* Lumen nimirum fidei & Divini amoris ignis in anima ardere, & lucere nequeunt, nisi passionem ignis, cujus fumo eclipsatur vester intellectus, penitus extingatur.

Secundò, hæc dubia & infidelitates non solùm ex obfuscatione intellectus prodeunt, sed ex perversa potius voluntate, in furias acta ob vehementiam passionum, pro honore & plausu proprio tuendo.

Talis est, quæ ad agnitionem veritatum Evangelicarum excandescit, eoquòd istius intentionibus sint oppositæ. Ipsa tolerare nequit, ut dicatur sibi, aut ignem concupiscentiæ suæ extingendum, aut in igne gehennæ jugiter ardendum: malè parata reddenda, & aliena quævis suo domino restituenda aut necessariò bonorum cælestium jacturam esse subeundam in sempiternum: vindictæ propriæ vel renuntiandum, vel æternam Dei vindictam sentiendam. Hæc est voluntas, quæ contra Deum insurgit, ejus que lumina suscipere respuit: *Rebellos lumini . . . Job. 24. 13. qui dixerunt Deo; recede à nobis, scientiam viarum tuarum & c. 21. 14. nolumus.*

Spiritus Sanctus hujusmodi peccatores comparat aspidum generi, quæ aures obturare dicuntur, ne incantatoris vocem percipiant: *Furor illis secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surda & obturantis aures suas.* Psal. 57. 5.

Tertiam causam istorum dubiorum esse solet ira Dei in tales peccatores, de quibus illud dictum Apostolicum verificatur: *Revelatur enim de cælo ira Dei, propter hanc se Rom. 1. 18; Deus ab ijs retrahit: ut non videatur ulterius ipsorum*

Deus esse. Quando de Deo cogitare volunt, mille obscuritates, & Chymæræ, mille impertinentes phantasiæ, & horribiles blasphemiarum eorum intellectum obruunt. Tradidit, & reliquit illos Deus Spiritui tenebrarum, ac tam profundè sepeliit in ista nocte infidelitatis, ut in clara luce gratiæ, & in pleno ipsius meridie cæcorum instar cespitent, veritates etiam maximè palpabiles non agnoscant: *Percutiat te Dominus amentia, & cecitate, ac furore mentis, & palpes in meridie, sicut palpare solet cæcus in tenebris.*

Deuter. 28.
v. 28. 29.

Detestemur istam fortitudinem intellectus, quæ aliud nihil est, nisi effectus maledictionis De: attrahere conemur super nos lumina fidei & gratiæ per humilitatem & submissionem intellectus nostri, per integritatem morum, & vitæ nostræ puritatem ut efficiamur aliquando felices in fruitione luminum gloriæ. Amen.

IMPI-